

Posudek oponentky na bakalářskou práci Natálie Folbergerové „Afektivní stavy a jejich vliv na tělesnou vůni člověka“

Otázka, jak se afektivní stavy propisují do tělesné vůně, ani po několika dekádách bádání neztrácí na své atraktivitě. Literatura na toto téma je poměrně bohatá, a tak pokus o její shrnutí, porovnání a kritické zhodnocení představuje zajímavou výzvu. Odpovědí na ní má být předkládaná práce, jejímž hlavním cílem je „objasnit, zda a které z emocí ovlivňují lidskou tělesnou vůni a jak tato vůně může ovlivňovat fyziologické reakce, kognici či chování“ [str. 8]. Již svým zaměřením tedy měla práce velký potenciál, který se ovšem podařilo uspokojivě naplnit především v rovině shrnutí poznatků.

Prvních třináct stran, tedy cca 1/4 celého textu, je věnováno popisu teorií emocí, na něž navazuje stručné pojednání o jejich univerzalitě a projevech. Není zřejmé, proč je tato část tak rozsáhlá, neboť tento zevrubný popis není následně nijak využit a provázán s ústřední částí práce („Projevy emocí v tělesné vůni a její vliv na ostatní jedince“). V podstatě nic nenaznačuje tomu, že je text až do str. 41 součástí práce týkající se chemosenzorické percepce, i s dalšími kapitolami i diskusí mu chybí potřebné propojení a mohl by tak fungovat odděleně nebo být zasazen do zcela jinak zaměřené práce. Oproti tomu je pojednání o tělesné vůni odbyto na cca 2 stranách. Už proto text působí značně nevyváženým, „poslepovaným“ dojmem. Na následujících cca 12 stranách autorka přechází k výčtu studií, jež se zabývaly tím, jak prožívání různých emocí souvisí s tím, jak voníme, jak je tato tělesná vůně rozpoznávána druhými lidmi, jak na ně působí a jak ovlivňuje jejich vlastní prožívání a chování. Tento výčet je uspořádán podle vybraných emocí, jejichž výběr ovšem není nijak zdůvodněn snad kromě toho, že na dané téma byly také provedeny nějaké výzkumy („Studie v této práci rozdělím podle jednotlivých emocí, na které se zaměřují (...)“ [str. 43]). Kritické zhodnocení a porovnání dosavadních výzkumů – jak je přislíbeno v úvodu práce na str. 8 – je však přítomno jen minimálně a práce zůstala povětšinou v rovině jejich shrnutí. Osvětlení metod a postupu, jak si autorka při sestavování práce počínala, je nelogicky vloženo až za část, v rámci níž se měl odehrávat přislíbený badatelský počín, a je odbyto na 12 řádcích. Diskuse je obdobně úsporná, čítá 3 strany, a tak i ona je v jasném nepoměru zejména vzhledem k úvodnímu soupisu všemožných teorií emocí.

Celkově tedy bakalářská práce působí značně nevyváženým a nedopracovaným dojmem a vytyčeného cíle nebylo zcela dosaženo. I přesto ji však doporučuji k obhajobě a v závislosti na jejím průběhu navrhuji hodnocení „dobře“.

Otázky k obhajobě:

Jaká jsou klíčová zjištění, k nimž jste při vypracování rešerše dospěla? Jaké jsou stěžejní výzkumné otázky, jež by si autoři budoucích empirických studií měli zejména klást?